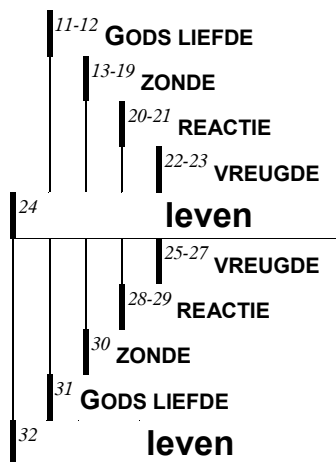

De gelijkenis van de verloren zoon (1)

Lucas 15:11-32¹

Structuur

¹ Vertaling van pp. 120-121, *Concordant Commentary*, met gebruikmaking van de *NBG-vertaling 1951*, door Alfred E. Dekker, Rotterdam 28 april 2006.

LUCAS 15

¹¹ *En Hij zeide: Iemand had twee zonen.*

- 5 De gelijkenis van de twee zonen toont ons het portret van de twee categorieën waarin Israël onderscheiden kan worden, en hun geestelijke afstand tot God. Bij de verloren, de verkwistende zoon was de afstand tot vaders huis groot, bij de oudste zoon de afstand tot vaders hart. Dat laatste slaat met name op de Farizeeën en schriftgeleerden. Zij beroemden zich erop met hun rituelen en symbolen dicht bij God te zijn, terwijl zij met hun herten ver van Hem af stonden. Voor hen waren tollenaars en zondaren de verschoppelingen, terwijl het juist die categorie was die hunkerde naar Gods ontfermende genade. De clou van dit deel van deze vijfvoudige² gelijkenis ligt in de tegenstelling tussen de twee zonen.

De Farizeeën en schriftgeleerden praktiseerden een religie waarin het vlees centraal stond. Zij gingen prat op hun onberispelijke gedrag, net als de oudste zoon dat deed. Hun gedrag, hoe oprecht en welgemeend ook, richtte zich slechts op het correct naleven van regels en wetten. Het bood de vader geen aanknopingspunt om zijn liefde te tonen.

De verloren zoon, getekend door losbandigheid en zedeloosheid, staat model voor de zondaar en de tollenaar. Het sympathiseren met de burgers van een ver land, het hoeden van varkens en de begeerte het voedsel van onreine dieren te eten, schetst op rake wijze de verraderlijke tollenaar, die Rome hielp bij het onderdrukken van Gods volk. De verloren zoon was erger dan alleen maar een losbol. Hij zag echter wel in wat hij werkelijk was: zondaar.

¹² *De jongste van hen zeide tot zijn vader: Vader, geef mij het deel van ons vermogen, dat mij toekomt. En hij verdeelde het bezit onder hen.* ¹³ *En weinige dagen later maakte de jongste zoon alles te gelde en ging op reis naar een ver land, waar hij zijn vermogen verkwistte in een leven van overdaad.*

---

² In Lucas 15:3 begint Jezus één grote gelijkenis te vertellen die eindigt in Lucas 16:31. Hierin wordt duidelijk, dat Gods zorg niet uit gaat naar de rechtvaardigen, maar naar de zondaars. De gelijkenis bestaat uit vijf delen: *het verloren schaap, de verloren penning, de verloren zoon, de onrechtvaardige rentmeester en de rijke man en de arme Lazarus.*

12 Vergelijk Job 21:14-15.

¹⁴ Toen hij er alles doorgebracht had, kwam er een zware hongersnood over dat land en hij begon gebrek te lijden. ¹⁵ En hij trok er op uit en drong zich op aan een der burgers van dat land en die zond hem naar het veld om zijn varkens te hoeden. ¹⁶ En hij begeerde zijn buik te vullen met de schillen, die de varkens aten, doch niemand gaf ze hem. ¹⁷ Toen kwam hij tot zichzelf en zeide: Hoeveel dagloners van mijn vader hebben brood in overvloed en ik kom hier om van de honger.

14 Vergelijk Jeremia 31:18-20.

17 Het eerste dat in de verloren zoon en in alle wakker gemaakte zondaren opkomt, is de behoefte iets te ondernemen om uit hun ellendige positie te geraken. "Wat moet ik *doen* om gered te worden?" Dat roepen zij steeds, omdat zij de hemelse Vader niet kennen en een verkeerd begrip van Zijn liefde hebben. Daarom nam de verloren zoon zich voor zijn vader te smeken hem als dagloner in huis op te nemen en repeteerde hij de woorden waarmee hij zijn vader wilde vermurwen. Het maximale dat hij durft verwachten is een plaats tussen de bedienden in het huis van zijn vader.

Maar hoe ver staat dit niet af van de manier waarop de vader denkt! Hij zag zijn zoon al van verre aankomen, luisterde naar wat hij hem beled, maar ging niet op zijn smeekbede in. In plaats van een nederige positie als dagloner gunde hij hem juist de hoogste ereplaats. Het mooiste kleed en het lekkerste vlees vormen de uitdrukking van de grote blijdschap waarmee de vader zijn zoon weer in de armen sluit. Dat is het begin van een feest en een vreugde waaraan geen einde is gesteld.

Zo zal het ook gaan met zondaren en verschoppelingen. De Heer schonk hun zomaar vergeving. Hij bond hen niet aan een proeftijd of de eis dat zij hun leven zouden beteren door zich voortaan op voorbeeldige en verdienstelijke wijze te gedragen. Zij werden bekleed met gewaden van redding en tevreden gesteld met het offer waarin God al had voorzien. Zij loofden en verheerlijkten God om Zijn genade. De zegeningen van het koninkrijk en de enorme blijdschap van de gehele schepping aan het einde van de eonen, zullen niet het loon van gehoor-

zaamheid zijn. Al dat nieuwe zal opgebouwd worden op de puinhopen van de ongehoorzaamheid die tot dood en verderf leidde. Het fundament van alles is juist de liefde die de verlorene redt en wie dood is weer levend maakt.

De zonde heeft in Gods plan een tijdelijke functie met als enig doel te openbaren Wie Hij is. Zonde is het decor waartegen Zijn genade helder afsteekt, en de lens waardoor te zien is hoe diep Zijn liefde gaat. God had hierin voorzien nog voordat de zonde de wereld binnentrad. Het is dus iets dat volkomen los staat van menselijke keuzen. De zonde zal reeds in de eonen der eonen nog maar een beperkte rol hebben om aan het einde van de eonen helemaal van het toneel te verdwijnen.

¹⁸ Ik zal opstaan en naar mijn vader gaan en tot hem zeggen: Vader, ik heb gezondigd tegen de hemel en voor u,

18 Vergelijk Jesaja 55:6-7; Hosea 14:1-3; Psalm 51:3-4.

¹⁹ ik ben niet meer waard uw zoon te heten; stel mij gelijk met een uwer dagloners. ²⁰ En hij stond op en keerde naar zijn vader terug. En toen hij nog veraf was, zag zijn vader hem en werd met ontferming bewogen. En hij liep hem tegemoet, viel hem om de hals en kuste hem.

20 Vergelijk Job 33:27-28; Psalm 86:5 en 103:8-13.

²¹ En de zoon zeide tot hem: Vader, ik heb gezondigd tegen de hemel en voor u, ik ben niet meer waard uw zoon te heten.

²² Maar de vader zeide tot zijn slaven: Brengt vlug het beste kleed hier en trekt het hem aan en doet hem een ring aan zijn hand en schoenen aan zijn voeten.

22 Vergelijk Jesaja 61:10; Genesis 41:42.

²³ En haalt het gemeste kalf en slacht het, en laten wij een feestmaal hebben, ²⁴ want mijn zoon hier was dood en is weer levend geworden, hij was verloren en is gevonden. En zij begonnen feest te vieren. ²⁵ Zijn oudste zoon was op het land, en toen hij dicht bij huis kwam, hoorde hij muziek en dans. ²⁶ En hij riep een van de knechts tot zich en vroeg, wat er te doen was. ²⁷ Deze zeide tot hem: Uw broeder is gekomen en uw vader heeft het gemeste kalf laten slachten, omdat hij hem gezond en wel terug heeft. ²⁸ Maar hij werd boos en wilde niet

naar binnen gaan. Toen kwam zijn vader naar buiten en drong bij hem aan.

28 Vergelijk Handelingen 22:21-22; Romeinen 10:19; 2 Corinthiërs 5:20.

²⁹Maar hij antwoordde en zeide tot zijn vader: Zie, zovele jaren ben ik al in uw dienst en nooit heb ik uw gebod overtreden, maar mij hebt gij nooit een geitenbokje gegeven om met mijn vrienden feest te vieren.

29 Vergelijk Mattheus 19:20; Romeinen 3:20, 27; Maleachi 3:14.

³⁰Doch nu die zoon van u gekomen is, die uw bezit heeft opge maakt met slechte vrouwen, hebt gij voor hem het gemeste kalf laten slachten. ³¹Doch hij zeide tot hem: Kind, gij zijt altijd bij mij en al het mijne is het uwe.

31 Vergelijk Romeinen 9:4-5.

³²Wij moesten feestvieren en vrolijk zijn, want uw broeder hier was dood en is levend geworden, hij was verloren en is gevonden.

De verloren zoon (1)